

NECROLOGICA

ALEXANDRE DEULOFEU I TORRES (1903-1978)

L'Institut d'Estudis Empordanesos el 7 de febrer de 1979, celebrà una sessió necrològica dedicada a Alexandre Deulofeu Torres. Tant aquest acte com les notícies i comentaris publicats en diaris i revistes, palesaren el reconeixement de la personalitat i l'interès per l'obra d'Alexandre Deulofeu.

Si l'intel·lecte del país funciona amb responsabilitat, no hi ha cap dubte que la figura d'en Deulofeu serà tema de controvèrsia. Que passarà el temps, i els anys ens dispersaran a tots, i molts més, i que les teories i les descobertes d'en Deulofeu seran punt contradictori dels lletraferits. En Deulofeu treballà molt, moltíssim, treballà d'una forma sistemàtica i continuada. Els seus coneixements han estat molt amplis, d'una variació gens corrent. Des de la química a la història i l'art. I en cadascuna de les seves activitats intel·lectuals hi ha aportat idees i teories sobre descobertes apassionants.

¿Quin balanç se'ns ofereix? Tota la gent del nostre país, —diguem Figueres i l'Alt Empordà— valora l'esforç d'en Deulofeu, la seva bonhomia, i el considerable esforç i té d'ell una gran impressió. Però tot això és completament indiferent, és irrisori davant l'obra extensa i revolucionària d'en Deulofeu. Arribar a concebir «La Matemàtica de la Història», que l'Empordà és el bressol de l'art romànic, que l'Empordà-Rosselló, és el bressol de l'escultura romànica i Catalunya origen de la pintura medieval. Aquesta és la seva obra.

L'obra d'en Deulofeu espera la contrastació de les autoritats en les matèries que ell cultivà tan intensament. Ell ho desitjava, ho esperava. Això en vida li ha estat negat. Amb el seu esperit lliberal i el seu temperament ho acceptava tot. Volia que estudiessin les seves teories, i que si no hi estaven d'acord, si no les acceptaven, li diguessin els arguments del perquè. El silenci que es produïa en el món dels savis, diguem-ne oficials, no el mereixia la nostra destacada figura.

Es comprèn que uns coneixements molt profunds i una síntesi molt acurada és necessària per a contestar l'amplíssima documentació i informació que aporta Deulofeu sobre totes les cultures des de les de més antiguitat fins a les actuals, per, estudiant els esdeveniments de cadascuna de les cultures, deduir-ne les curves i les etapes de cada cicle coincidint amb les fases de les altres cultures i confirmant la seva Matemàtica de la Història.

Però tot això és molt difícil d'acceptar: Que cada civilització tingui uns cicles, i que en cadascuna d'elles es repeteixin exactament les mateixes etapes, i es sàpiga en cada moment el punt en que es troba cada Estat, i es pugui predir el futur aclarint matemàticament el que passarà. I, segons Deulofeu, en un dels seus darrers llibres, s'arriba a la pau per la Matemàtica de la Història.

Els historiadors i els crítics han arrufat el nas. Tingué alguns èxits en viatges i conferències, però l'envoltava al nostre país un silenci revelador de l'actitud dels nostres intel·lectuals. En Deulofeu —segur de la seva teoria— ja sabia que no seria reconeguda fins d'ací a dos-cents anys.

Els seu extens estudi sobre la Història, i el seu passat, present i futur, eren presentats per en Deulofeu amb una facilitat i simplicitat que frapaven. Ell era un home sincer i honest. No pretenia enganyar. Ell estava convençut del que escrivia. Buscava la veritat. Era senzill, franc i afectuós. No li agradava l'ostentació. Era un gran treballador. En aquest aspecte un autèntic incansable. En són una bona prova l'exercici de la seva professió, el cultiu del mas, els nombrosos llibres escrits, els seus viatges, les seves conferències... En les seves memòries es recull la seva variada activitat en els anys de l'exili. Malgrat la seva categoria personal la seva senzillesa l'acostà a totes les situacions, que explica amb tota naturalitat.

Procura aprofitar el temps, i no malgastarlo en res. Ell en té prou fent seguir tot el seu rem d'activitat, especialment la seva tasca d'historiador, escriptor i publicista.

L'Alexandre Deulofeu viu tan intensament escrivint, llegint, i resolvent els trencacaps de la Història, que és natural que no vulgui restar-se temps pel públic. Viu bé amb les seves tasques i no acaba la feina, que només es distreu d'escriure per la seva família i per disfrutar amb les activitats del personalíssim mas d'Ordis.

La nota biogràfica, no és suficient per a recollir des del seu professorat i la «Química estructural» (que habituà als seus deixebles a les teories atòmiques d'anys després), als oficis practicats a França (quan aixecava sacs de cent quilos de farina per a fabricar galetes), o els seus invents, fins a les descobertes científiques i la seva actuació política i responsable, al servei de la ciutat de Figueres. A qui vulgui conèixer el gran temperament, la personalitat, la bonhomia i l'optimisme d'en Deulofeu, li recomanem les seves Memòries de la guerra i de l'exili, que completa amb algunes excursions posteriors.

Però malgrat la seva bondat els centres intel·lectuals qualificats no el consideren, ni el desmenteixen. No hi volen dialogar, l'ignoren. En Deulofeu havia donat la campanada. Era molt gros girar les teories com qui gira una truita. La conseqüència fou que llençà una pedra a un antic estany d'aigües immòbils, quan ell tenia el segell de l'home mediterrani i empordanès i esperava el diàleg i la discussió de les seves atrevides tesis.

Fa vint-i-vuit anys que l'Alexandre Deulofeu publicava per primera vegada la seva descoberta sobre el curs dels esdeveniments de la Història universal i les seves ensenyances i ja arriba a la conclusió de que els imperis de tots els pobles són processos biològics perfectes, que neixen, creixen, maduren, decauen i moren. Tots els imperis passen pel procés agressiu, una gran depressió, un altre procés agressiu, un desastre militar, recuperació, plenitud imperial, fase conservadora, decadència i desintegració en XVII segles.

Alemanya ha estat una de les comprovacions de les previsions de l'historiador Deulofeu, que anuncià el cicle germànic fins l'any 2.400. La rehabilitació alemanya no la dictava cap sentiment —ja que en Deulofeu era decididament aliadòfil —sinó la congruència de la seva teoria.

Anuncià la decadència d'Anglaterra, quan era primera potència mundial, i que França estava en la seva fase decadent i que aniria perdent gradualment totes les seves colònies. Ara falta que es compleixin les seves prediccions sobre la U.R.S.S. i E.E.U.U., que ell creu que fatalment es compliran, mentres apunta l'imperi xinès com a element perillós.

En Deulofeu en els seus volums segueix la vida dels imperis des de fa 7.000 anys, que també tingueren el seu cicle en els anys de vida. Ell ha descobert la llei de la Història. Per això ara és pregunta, amb la seva probada noblesa i bonhomia, si no és absurd que les nacions es barallin. Les seves propostes són massa exactes. Es poden negociar? Ell diu: «La solució lògica i normal és que cedeixin la Sibèria a l'imperi xinès de forma pacífica i per mitjà de tractats, i que al mateix temps llur règim (soviet) vagi cedint el poder central als governs de les innumbrables repúbliques soviètiques».

Arribant aquestes conclusions es desfigura de tal manera la tasca actual dels diplomàtics i la política que en Deulofeu, amb el seu pragmatisme, ens deixa amb la boca oberta perquè no ho podem veure clar com ell, quan diu que tot el que estudia passarà amb guerres, o sense guerres, i que si es desconeix la llei de la Història aquests canvis es produiran a través de catàstrofes espantoses.

En Deulofeu manté la línia estudiosa i vident a que ens té acostumats. Tots els que l'hem tractat l'estimem i admirem la seva capacitat de treball i de síntesi, i la seva visió extraordinària dels fets i l'arqueologia, per a ajuntar-hi tots els arguments necessaris a través dels seus coneixements i la seva gran cultura.

La Matemàtica de la Història i les teories sobre el Naixement, Desenvolupament i Mort de les Civilitzacions, han tingut més ressó fora que ací mateix. De l'estranger ha estat sol·licitadíssim, inclús per altes personalitats militars que preparaven tesis doctorals. Al Nord d'Europa escoltaren les seves conferències.

La baronesa, alemanya, Anna von Nostitz, era la traductora de Giovanni Papini, i va demanar a aquest extraordinari escriptor, que desitjava traduir una obra espanyola, i que ell l'aconsellés. En Papini —que no coneixia a en Deulofeu— li aconsellà «La Matemàtica de la Història». Ella la va traduir. El mateix Deulofeu anà a Munich. Era el temps d'ocupació aliada i els editors tenien por. Al cap d'un temps es tornen dirigir a en Deulofeu, demanant-li permís però els organismes federals contesten a l'editor que l'obra es considera impubicable a Alemanya. I així encara reposa mecanografiada la traducció alemanya de la baronesa Anna von Nostitz.

Diu que fa més de 10.000 anys existiren cultures que coneixien l'energia nuclear, i que existien grans construccions, en grans ciutats, habitades per grans masses humanes.

El coneixement de l'energia atòmica el dedueix del text del Mahabarata i el Ramayana, que es refereixen als «plattillos volantes» i a l'energia atòmica.

A la Bíblia, en l'Exode, segons en Deulofeu, en Moïsses en descriure l'Arca de l'Aliança ens fa conèixer que era una pila atòmica.

Al Perú existeixen unes carreteres antiquíssimes tan extraordinàries de dimensions, que els seus decorats només es veuen des de gran altura, el que prova que aquella gent volaven. Segons Deulofeu, tot el que coneixem ja ho han conegut altres cultures.

L'últim volum publicat, era el volum sobre els imperis turc, austríac, espanyol, portuguès, francès, anglès, holandès i alemany, que correspon al volum vuitè de la Matemàtica de la Història.

Per la «Matemàtica de la Història» necessitava un quants anys. Ell ja ens ho havia advertit quan escrigué el 1975, en un dels seus llibres: «...l'acabament de «La Matemàtica de la Història» s'allarga fins a uns catorze anys I DAVANT LA POSSIBILITAT D'INTERRUPCIO INVOLUNTARIA...». La interrupció s'ha produït. Un mal d'ossos, dels anomenats dolents, l'anava minant. Ell ho ignorava i la família sofria. La seva situació sense defenses, produí un quadre clínic insalvable, quan va sofrir una dolència que el trobà desarmat. Al cel sia.

Per aquesta interrupció involuntària —com deia amb innocent ironia el nostre Deulofeu— que ara ens colpeix, ell va convertir el setè volum de l'obra en un resum, una concentració dels VII al XIV, que deixava pel final. També va voler sintetitzar en tres volums els 17, 18, 19, 20, 21 i 22, i anunciava que editats aquests volums en el terme de tres anys podria publicar la seva obra en tot el seu aspecte universal. Després —deia el mateix Deulofeu— «continuarem, si podem, l'edició completa dels volums sintetitzats». Tenia pressa sense pensar-s'ho.

Publicats els vuit volums, havia treballat intensament amb les cultures irano-sumèria-caldea, que s'havia de recollir en el volum novè, i encara projectava el X (la cultura egípcia), l'XI (les cultures del Balutzistan,

Índia i Xina) i el XII, Mèxic i Perú, amb el que hauria acabat la part resumida de la seva «*Matemàtica de la Història*», que molta part ja està escrita. Estan acabats, o molt avançats, els volums IX, X i XI, inclús amb els índex, i quasi el XII.

A l'edició especial Argentina del «*Nacimiento y grandeza de las Civilizaciones*» que es féu quan el seu viatge, ja hi afegí referències a Perú, Mèxic i l'Argentina, l'última de les quals creia que era la cultura ascendent, en un procés de cultures que baixant de les Muntanyes Rocoses dels Estats Units arriben ara a l'Argentina. Ho publicà amb un gràfic del procés argentí.

El seu darrer viatge fóu a l'Argentina. Aquest viatge va ser un triomf i un disfrutar continu. L'èxit fou més gros, molt més gros, del que el modest i ingenu Deulofeu es pensava. Li editaren especialment el llibre, li prodigaren atencions per tots cantons, va ser el personatge de la televisió, ràdio i premsa, d'Universitats i Col·legis Professionals, del Centre Català... Va rebre molts obsequis.

En Deulofeu feliç em resumí així el viatge: «*Un tip de xerrar. Em vaig trobar perfectament de salut. Només em podia menjar la meitat del que em donaven. Em vaig fer un tip de dolços*».

Allà va conèixer un astròleg, el senyor Aguilar, que trobà en els astres els mateixos cicles de 1700 anys, que en Deulofeu havia establert amb la seva teoria de la Història.

En una de les conferències —de la Fundació Rizzuto— (que tenia grabada) un catedràtic d'Història s'aixecà per a contradir-lo, discutint-li la teoria matemàtica i mantinguent que l'energia atòmica solament s'ha conegut modernament. En Deulofeu li explicà Egipte, Sumèria, l'Arca de l'Aliança, etc... i l'arrasà. Amb *la pau del món per la Matemàtica de la Història* el públic va esclatar en grans aplaudiments i el col·loqui s'acabà triomfalment pel nostre conciutadà.

L'any 1978 ha estat per a ell ple d'esdeveniments emmarcats per la tràgica mort del seu gendre, i pel seu traspàs, quasi en acabar l'any.

Dues commocions tràgiques per a la família, incloses en un any en el que l'Alexandre Deulofeu havia viscut les mels del viatge a l'Argentina, fóu President d'Honor de la Fira del Dibuix i la Pintura, es donà el seu nom al premi d'història convocat pel Casino Menestral, publicà la segona edició de «*Catalunya i l'Europa futura*»; intervingué en el cicle de conferències en el X aniversari del traspàs de Carles Fages de Climent. Però aquest any tant contradictori a frec d'acabar, posa fi a la vida d'Alexandre Deulofeu.

Les teories sobre l'art romànic. En Deulofeu que feia anys que estudiava l'art romànic, després d'un viatge per terres del nord d'Espanya (any 1961), es sent completament segur en el seu projecte de demostrar l'origen empordanès-rossellonès de l'art romànic. Deu anys abans, ja s'hi havia referit en el seu llibre «*Naixement, grandesa i mort de les civilitzacions*».

És notable la senzillesa i la naturalitat en que expressa la seva descoberta: «*Amb la mateixa humilitat amb què tres mil quatre cents anys enrera feien aparició les primeres manifestacions de l'art cretenc i amb la mateixa simplicitat amb què disset segles més tard sorgien les primeres manifestacions de l'art jònic, disset segles després, en les comarques de l'Empordà de la Garrotxa i de la Cerdanya; s'iniciava el despertar d'una nova primavera que donaria lloc al tercer moviment creador de la Humanitat*».

Aquesta teoria s'enfronta amb el romànic italià, i el d'altres països. Amb això és molt absolut. No reconeix com a romànic la construcció amb coberta plana. Ell creu en el romànic com a tipus de monument. Però crec que s'ha de tenir en compte el romànic com a període de la Història, influenciat per la romanització i el seu renaixement cultural, el llatí i la seva evolució a les llengües romàniques, l'escriptura francesa, la influència clàssica i el record del món antic, la religiositat. Aquest moment amb aquestes característiques, té en l'art una manifestació que se'n diu romànica en els diferents països. Per això l'art romànic és confús. La volta sempre s'ha usat.

En Deulofeu tipifica així l'art inicial empordanès-rossellonès: volta de canó, aparellat en *opus spicatum*, arc de ferradura, el qual evoluciona fins a donar el romànic i l'absis circular. Un nou estil s'ha creat i arribarà fins al claustre, el campanar, portes i finestres de mig punt de la simple capella a la catedral.

La Matemàtica de la Història es compleix en aquest moment a l'Empordà. Segons en Deulofeu hi ha els dominadors, classe servil, pobresa, fe religiosa, fusió política i nova classe sacerdotal.

Amb aquest motiu canta a l'Empordà amb les seves esglésies, i el seu esforç malgrat tenir menys habitants que altres països, la qual cosa posa en evidència que ací hi havia una minoria intel·lectual que podia competir amb les ciutats orientals, amb talents esclarits, homes de ciència i artistes.

El nou estil nascut a l'Empordà i el Rosselló es generalitza, i a partir de la meitat del segle X, es construeix amb els arcs de mig punt. Mentres, a la resta d'Europa es construeix amb coberta plana fins l'any 1.050

Sobre aquest aspecte, el professor Dr. Pere de Palol, deia recentment en una conferència donada a Figueres:

«El segle Xè, plana sobre la Comarca tot un univers a cavall del preromànic i del romànic; ço que ha permès als investigadors les hipòtesis més agosarades. Deulofeu remarcà, el Dr. de Palol, aprofitant l'avinentsa, tingué una falla de prespectiva històrica. L'Empordà i el Rosselló no foren el bressol de l'art romànic, ja que si bé les formes romàniques d'ambdues comarques són força impregnades de «genius loci», no es van expandir; restaren ací i allà estèrils, açlofades, esmorteïdes... I el cas és que, no solament no influenciaren l'empenta grandiosa i la projecció

europèa d'aquest art, sinó que, passivament, reberen i assimilaren influències d'estructura estandaritzada i de detalls procedents d'Europa, del Ripollès i de la Garrotxa».

Diu en Deulofeu: «Ja l'any 1951, en publicar el resum «*La Matemàtica de la Història*», i en el capítol corresponent al segon cicle de la cultura occidental ho afirmem amb les paraules següents: ...En la part occidental del Mediterrani, al nord-est de la Península Ibèrica, en un racó septentrional de Catalunya, neixia la font inspiradora que, partint d'un petit cabal inicial, acabaria emplenant l'Europa occidental de les meravelles de l'art romànic». (Alexandre Deulofeu: «*L'Empordà-Rosselló, bressol de l'escultura romànica*, pàg. 7).

En Deulofeu és un empordanès que ha posat molt amunt l'art empordanès, des de l'arquitectura, l'escultura, la pintura, la música, les arts menors: vidrieres fins a les miniatures.

En Deulofeu té tres obres especialment dedicades a l'art: *Catalunya Origen de la pintura medieval*, *l'Empordà-Rosselló bressol de l'escultura romànica*, i *l'Empordà bressol de l'art romànic*. Ha escrit també un llibre sobre Sant Pere de Roda, i les seves observacions es desgranen, també, en el text dels seus altres llibres.

La tercera de les esmentades obres és la més coneguda, i amb la pintura i la de l'escultura, formen la seva trilogia sobre l'art, que són tres volums bàsics per a comprendre a Alexandre Deulofeu.

Mentres a la Lombardia dominava l'art bizantí, a l'Empordà naixia el nou estil començant per unes primeres pintures hieràtiques rígides i quasi extrahumanes, que aniran evolucionant d'acord amb les ànsies d'expansió i anhels d'infinit fins a arribar a la plenitud de les pintures portugueses, holandeses, romanes i venecianes.

En la mentalitat clàssica no hi ha ànsies d'infinit i d'espais il·limitats. En l'aspecte pictòric la mentalitat clàssica es tradueix en un viure present. La seva pintura és una pintura sense espais; una pintura en que no existeix el fons i en que només hi ha els objectes delimitats i indiferents al que els envolta.

A partir del seu punt d'origen a l'Empordà-Rosselló, les pintures murals i sobre taula van lentament evolucionant, les figures van cobrant vida, va completant-se el colorit, va apareixent el relleu; així mateix el fons es va accentuant i adquireix importància el paisatge i la llunyania. El fons acaba per vèncer al primer pla.

La decoració mural en les primitives basíliques orientals era amb mosaic i totes elles d'una bellesa exuberant. L'imperi de bizanci es trobava en la seva plenitud. Les nacions occidentals eren països pobres, i no podien donar-se el luxe d'utilitzar el mosaic com a element decoratiu, i és per aquesta raó que es pinta directament sobre les parets i s'empra la pintura al fresc o al tremp, en la qual queda sempre com un record del mosaic.

El romànic, que és un art català, comença en el terreny pictòric, com en l'arquitectònic, pel sistema més senzill, que és el de la decoració amb pintures murals. I en Deulofeu estudia des de les pintures de la Clusa i de Sant Martí del Fenollar, le miniatures de la Bíblia de Sant Pere de Roda, els frontals; i que en la zona entre la Tet i el Ter és el petit espai territorial on apareixen per primera vegada. Durant els segles X i XI no es coneixen ni miniatures, ni pintures murals, ni pintures sobre taules de fusta romàniques, en cap altre lloc d'Europa.

En l'estudi de l'escultura, en Deulofeu deixa ben sentat que les primeres escultures romàniques conegudes són les de Sant Pere de Roda i Sant Genís les Fonts.

L'obra d'Alexandre Deulofeu té vint-i-un títols. Aquests llibres són en català, castellà, i algun en francès, alemany i anglès. Algun d'ells ha estat reeditat. El nostre Deulofeu és l'escriptor més prolífic de la història de l'Alt Empordà; junt amb Josep Maria Gironella.

La intensitat de l'esforç, i la il·lusió amb que treballa impresionen. Des de jove, passant pels dies intensos de la Universitat de Montpeller, fins ara, no ha descansat. Tampoc desfalleix perquè les seves teories no triomfen. En Deulofeu, treballa tranquil i reposat, perquè està convençut que li donaran plenament la raó.

El seu entusiasme cultural no té límits. La música ha estat un altre alicient a la seva vida. Des de la política procurà a la seva ciutat de Figueres una orquestra simfònica i una ambiciosa escola de formació professional.

Com a conferenciant el seu anecdotari és inexhaurible. Tant per la documentació, com per la poca academicitat i rigor. L'important era la teoria, la idea, la temàtica més que el mètode.

El mas d'Ordis li ha estat mitja vida, però ha estat un cenacle important on hi ha reunit importants personalitats, tot descansant de les seves experiències agrícoles que portava a terme sense desmai. També allà es revela la seva intel·ligència i facilitat per a les ciències.

Recordo quan amb tanta cura es començava a escoltar la freqüència modulada. Doncs ell va descobrir que sense tantes precaucions, ni aïsladors, amb els fils que corrien per terra, pel mig de les terrosses, tot treballant de pagès sentia les emissores, fent córrer amunt a avall l'aparell.

En Deulofeu no es podia separar del seu mas d'Ordis. Els que coneixien en Deulofeu ho comprenen totalment. El mas estava integrat a la seva vida i a la seva família. Tot l'any hi anava, dia per dia. Encara i va anar el dia de la seva mort. Allà disfrutava i treballava amb un entusiasme juvenil i engrescador. Cuidava el bosc, podant i netejant-lo, cuidava l'hort i les plantes, procurava l'aigua i les comoditats pels seus, contruí una piscina i els seus serveis, feia instal·lacions i practicava diversos oficis. Construí dos confortables cabanyes de fusta, que eren autèntics salonets, hi tenia una important biblioteca de dos mil volums, piano de cua, violí, a

més del que emmagatzemava en la pròpia edificació del mas, prop del poblat ibèric de mas Castellà i de l'església romànica de Sant Nicolau, sobre la riera d'Algama, un paratge tranquil, on hi arriben els porcs senglars.

La família s'arrodonia al voltant del patriarca del mas, i els amics sempre hi érem ben acollits. Des de l'època d'en Kociemsky, Bianchi, Manuel Brunet, Puig, Reig, Artur Llopis, Marès, Junyent, fins als d'ara, alguns dels quals fórem la darrera visita, en la qual es féu una versió de la vida d'en Deulofeu, en tots els seus aspectes, fins el de violinista. en una tarda daurada, de total repòs, de gran eufòria d'en Deulofeu, tan lluny de la fatalitat succeïda pocs dies després.

Un bon homenot que diria en Josep Pla. Seria un tema molt llarg i encara la seva persona quedaria difuminada. Es un home tan complex, que és difícil retratar en un article. No n'hi ha prou recordant la llista dels seus coneixements: química, música, art, història, literatura, mecànica, farmàcia, física, conferenciant, periodista, violinista... amb molts dels quals s'ha guanyat la vida.

En les seves memòries, quan refereix la vida d'exiliat a França s'autodefineix quan escriu literalment:

«La multitud d'oficis que em considerava capaç de fer, farmàcia, catedràtic de física i química, llicenciat en química, violinista, periodista, escriptor, conferenciant, xòfer, pagès... sentint-me fort i jove i amb esperit optimista, i a més avesat amb la guerra a tota mena de dificultats, vaig entrar a França convençut que trovaria els mitjans necessaris per a guanyar-me la vida, i no em feia cap ànsia marxar a Amèrica».

D'ací ja se'n dedueix que sempre és un optimista, que mai no s'espanta, i que sap que tot es pot resoldre. Al seu optimisme, uneix la qualitat de saber-ho contagiar als que el volten.

¿Voldríeu conèixer detalls del seu viatge a les Saintes Maries? ¿O de la llarga excursió a Santiago de Compostela? No us hi aburririeu pas gens. Es tan optimista i bona persona que fins desconeix el sentit pessimista dels mots.

Alexandre Deulofeu és fill de l'Armentera, on nasqué l'any 1903. Molt petit vingué a viure a Figueres, on tothom l'ha conegut i per això se'l té per figuerenc. Heretà la farmàcia del seu pare i la continuà, fins a la mort, a la Plaça de la Palmera.

Es llicencià en farmàcia i en Ciències Químiques. Professor de l'Institut de Figueres i de la Universitat Atònoma de Barcelona. El 1937 passà de tinent d'Alcalde a l'Alcaldia de Figueres. En 1939 s'exilià a França, on exercí les professions i oficis més oposats, retornant a Figueres l'any 1947. Morí a Figueres el 27 de desembre de 1978.

R. GUARDIOLA ROVIRA